

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/130/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820204785
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7820204785.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. Ž., V.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznou opatrovníčkou JUDr. O. F., vyššou súdnou úradníčkou tunajšieho súdu, dieťa rodičov: matka - X. Ž., V.. XX.XX.XXXX, P. XXX XX Š., J. XXX/XX a otec - neurčený, na návrh navrhovateľa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, odbor sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry v Rožňave, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje mal. D. Ž., V.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Drak, Hlavná 18, 080 01 Prešov.

II. Matka X. Ž., V.. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu mal. D. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného Zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Drak, Hlavná 18, 080 01 Prešov.

III. Mení rozsudok Okresného súdu Rožňava sp.zn. 7P/32/2016 - 54 zo dňa 07.07.2016 tak, že zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť S. Ž., V.. XX.XX.XXXX nad mal. D. Ž., V.. XX.XX.XXXX.

IV. Zrušuje uznesenie Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/177/2019 - 11 zo dňa 16.07.2019 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadil matke X. Ž., V.. XX.XX.XXXX, aby odovzdala mal. D. Ž., V.. XX.XX.XXXX, do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Drak, Hlavná 18, 080 01 Prešov.

odôvodnenie:

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava („ÚPSVaR Rožňava“) podal dňa 23.12.2020 návrh, ktorým žiadal, aby súd nariadil nad maloletým dieťaťom D. Ž., V.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny DRaK Prešov, a matku X. Ž., V.. XX.XX.XXXX zaviazal vyživovacou povinnosťou voči maloletému v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na účet uvedeného zariadenia, v ktorom bude vykonávaná ústavná starostlivosť.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu matky X. Ž., V.. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca. Maloletý bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava pod č.k. 7P/300/2006-13 zo dňa 21.12.2006 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky R. Ž. z dôvodu, že matka bol odsúdená pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže na výkon trestu odňatia slobody v ÚnVTOS Nitra - Chrenová. Po smrti starej matky a návratu matky z výkonu trestu odňatia slobody, bol maloletý rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 30.10.2014, č.k.

5P/61/2014-35 zverený do osobnej starostlivosti matky. Matka si následne našla novú známosť a opustila svoje maloleté deti. Preto rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 07.07.2016, č.k. 7P/32/2016-54 bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti tety S. Ž.S.. U maloletého sa začali prejavovať výchovné problémy. S. Ž. nevládala výchovu maloletého, nakoľko ju nerešpektoval, neposlúchal, odmietal chodiť do školy a dopúšťal sa priestupkov. Uznesením Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 5P/58/2017-27 zo dňa 31.05.2017 bolo S. Ž., V. XX.XX.XXXX neodkladným opatrením nariadené odovzdať maloletého do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany. Maloletý bol do zariadenia prijatý dňa 05.06.2017. Na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 7P/319/2017-37 zo dňa 19.03.2018 bolo maloletému nariadené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky na dobu šiestich mesiacov v Reedukačnom centre Čerenčany. Dňa 12.11.2018 bol maloletý zo zariadenia prepustený do prirodzeného prostredia z dôvodu uplynutia doby výchovného opatrenia. Z ich strany boli v rodine vykonané opakované sociálne zisťovania. Maloletý bol po návrate z reedukačného centra v starostlivosti svojej tety S. Ž., ktorej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. S. Ž. zanedbávala jeho povinnú školskú dochádzku. S. Ž. bola pre spáchanie prečinu ohrozovania mravnej výchovy odsúdená k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva v ÚnVTOS Bratislava a starostlivosť o maloletého prevzala jeho matka, ktorá nevládala jeho starostlivosť a u maloletého sa opäť začali prejavovať výchovné problémy. Na tunajší súd preto podali návrh na vydanie neodkladného opatrenia v zmysle § 367 Civilného mimosporového poriadku vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého. Tunajší súd návrhu vyhovel a vydal uznesenie, sp. zn. 7P/177/2019-11 zo dňa 16.07.2019, právoplatné dňa 21.08.2019, ktorým nariadil matke X. Ž., aby odovzdala maloletého do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti rodiny Drak Prešov. Maloletý bol do zariadenia prijatý dňa 23.07.2019. Na základe priebežnej správy z Centra pre deti a rodiny DRaK Prešov skonštatovali, že po umiestnení mal. D. do zariadenia, dochádza postupne k pozitívnej zmene v jeho správaní. Od umiestnenia maloletého do zariadenia nedošlo k žiadnemu protiprávnemu konaniu. Navštevuje 9. ročník strednej školy na R. C. v Y., dosahuje priemerné, až podpriemerné výsledky, potrebuje precvičovanie elementárnych poznatkov. Po návrate z biologickej rodiny bol u neho pozorovaný smútok, túži sa vrátiť domov, kde však nemá stabilnú osobu, čím je zneistený a zmätený. Zo strany matky bolo dieťa odmietané. Blízka osoba, jeho teba, bola z dôvodu jeho záškoláctva odsúdená a vykonáva si trest odňatia slobody. Rodina maloletého je pravidelne monitorovaná. Na základe posledného vykonaného sociálneho šetrenia bolo zistené, že pomery v rodine sa doposiaľ nezmenili. Matka v súčasnej dobe zabezpečuje starostlivosť o ďalšie maloleté deti. Rodina žije vo veľmi slabých sociálnych pomeroch. Obývajú starší rodinný dom v dezolátnom stave. V dome nie je zavedená voda ani elektrická energia. Hygiena domácnosti je na veľmi nízkej úrovni, okolie domu je taktiež zanedbané. Rodinný dom pozostáva z jednej izby a kuchyne, je zariadený starším nábytkom. Kúrenie je zabezpečené drevom. Počas pobytu v zariadení došlo k náprave správania maloletého. Výchovné opatrenie splnilo svoj účel a maloletý sa vrátil do prirodzeného prostredia. Počas pobytu doma sa u neho opäť začali prejavovať výchovné problémy, najmä vplyvom zanedbávania jeho starostlivosti a výchovy zo strany matky. Maloletý, od umiestnenia do Centra pre deti a rodiny DRaK Prešov, v zariadení rešpektuje pokyny, dokáže si plniť povinnosti. Pomery a podmienky v rodine sú doteraz nezmenené a nedostačujúce na návrat maloletého D. do prirodzeného prostredia, nakoľko by bol vážne ohrozený jeho priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin. Najlepším riešením je zotrvanie dieťaťa v ústavnej starostlivosti, ktorá doposiaľ v plnej miere plní svoj účel.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi, a to Centra pre deti a rodiny DRaK Prešov, správami ÚPSVaR Rožňava, Sociálnej poisťovne, Obce Š., a zistil takýto skutkový a právny stav:

4. Na pojednávanie konané dňa 09.02.2021 sa matka maloletého nedostavila a svoju neúčast žiadnym spôsobom neospravedlnila.

5. Navrhovateľ zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a navrhol, aby súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť v zmysle jeho návrhu.

6. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Rožňave vyjadril súhlas s návrhom. Je v záujme maloletého, aby mu bola nariadená ústavná starostlivosť v zariadení, kde prospieva.

7. Zo správy Sociálnej poisťovne, doručenej súdu dňa 21.01.2021, vyplynulo, že matka X. Ž. nepoberá dávku v nezamestnanosti, dávky nemocenského poistenia, ani dôchodkové dávky.

8. Zo správy Obce Š., doručenej súdu dňa 25.01.2021, vyplynulo, že matka maloletého býva v rodinnom dome spolu so svojimi deťmi a bratom, vo veľmi skromných podmienkach. Podľa im dostupných informácií sa o výchovu detí stará nedostatočne.

9. Zo správy ÚPSVaR Rožňava, doručenej súdu dňa 27.01.2021, bolo zistené, že matka nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Je poberateľom rodičovského príspevku od 09/2019 vo výške 275,90 Eur a je poberateľom prídavkov na dieťa od 08/2014 vo výške 51,00 Eur. Nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

10. Zo správy Centra pre deti a rodiny DRaK Prešov, doručenej súdu dňa 25.01.2021, bolo zistené, že maloletý bol prijatý do zariadenia dňa 23.07.2019. V zariadení je adaptovaný. Pravidlá v zariadení maloletý rešpektuje bez väčších problémov. Zriedkavo sa stáva, že s nejakým rozhodnutím maloletý nesúhlasí. Následnou komunikáciou s maloletým je možné dosiahnuť pozitívny výsledok. K autoritám sa správa primerane a s rešpektom. Je nápomocný a ochotný. Zvykol si na režim v zariadení a dokáže pracovať v skupine, aj individuálne. Maloletý sa rád zapája do bežných činností, pomáha s domácimi prácami. Vo svojich veciach si udržiava poriadok. Maloletý však vyjadruje túžbu návratu do domáceho prostredia, a to predovšetkým vo vzťahu k jeho tete, ktorá je toho času vo výkone trestu. Školskú dochádzku si plnil pravidelne. Zo strany školy neboli hlásené sťažnosti. Maloletý navštevuje 8. ročník na strednej škole v Y.. Pri učení vyžaduje pomoc inej osoby, hlavne v prerozprávaní a rozdelení slovných úloh. Maloletý dodržiava pravidlá v zariadení, nevykazuje ťažkosti v správaní, keď je správne vedený. Keď je však v skupine výrazný člen, ktorý sa správa nevhodne, maloletý má tendenciu dané správanie opakovať. V súčasnej dobe je otvorená otázka jeho budúceho profesionálneho zamerania, pričom maloletý je naklonený pokračovať vo vzdelávaní. Konštatovali, že od umiestnenia maloletého do zariadenia, dochádza postupne k pozitívnej zmene v jeho správaní.

11. Zo súdneho spisu tunajšieho súdu č.k. 7P/32/2016 bolo zistené, že rozsudkom zo dňa 07.06.2016, súd zveril maloletého D. Ž., V.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti S. Ž. V.. XX.XX.XXXX, ktorá bola oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia a právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok bude mať iba v bežných veciach. Súd zaviazal matku X. Ž. V.. XX.XX.XXXX prispievať na výživu maloletého po 27,13 Eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku vopred vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca do rúk S. Ž.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.07.2016.

12. Zo súdneho spisu tunajšieho súdu č.k. 7P/177/2019 bolo zistené, že neodkladným opatrením zo dňa 16.07.2019, súd nariadil matke, aby odovzdala maloletého D. Ž., V.. XX.XX.XXXX do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny DRaK Prešov, najmenej na dobu 3 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.08.2019.

13. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

14. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní výživovaciú povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju výživovaciú povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 81,66 eura mesačne, ak ide 1. o zaopatrené neplnoleté dieťa, 2. o nezaopatrené dieťa.

18. Vykonaním dokazovaním mal súd preukázané, že matka v súčasnej dobe nedokáže zabezpečiť ani základné potreby pre maloletého. Matke maloletého bolo neodkladným opatrením č.k. 7P/177/2019-11 zo dňa 16.07.2019 nariadené, aby odovzdala maloletého do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti rodiny DRaK Prešov. Maloletý bol do zariadenia prijatý dňa 23.07.2019. Zo správy Centra pre deti rodiny DRaK Prešov vyplynulo, že po umiestnení maloletého do zariadenia dochádza k postupnej pozitívnej zmene v jeho správaní. Od umiestnenia maloletého do zariadenia nedošlo z jeho strany k žiadnemu protiprávnemu konaniu. Pravidlá rešpektuje bez väčších problémov. K autoritám sa správa primerane a s rešpektom. Je nápomocný a ochotný. Zvykol si na režim v zariadení a je adaptovaný. Maloletý sa rád zapája do bežných činností, pomáha s domácimi prácami. Vo svojich veciach si udržiava poriadok. Maloletý však vyjadruje túžbu návratu do domáceho prostredia, a to predovšetkým vo vzťahu k jeho tete, ktorá je toho času vo výkone trestu.. Maloletý navštevuje 8. ročník na strednej škole v Y. a školskú dochádzku si plnil pravidelne. Pri učení vyžaduje však pomoc inej osoby. Maloletý dodržiava pravidlá v zariadení, nevykazuje ťažkosti v správaní, keď je správne vedený. Keď je však v skupine výrazný člen, ktorý sa správa nevhodne, maloletý má tendenciu dané správanie opakovať. Matka maloleté naďalej žije v nevyhovujúcich podmienkach a nemá vytvorené podmienky pre zabezpečenie základných potrieb maloletého a jeho návrat do prirodzeného prostredia. V rodinnom dome nie je zavedená voda ani elektrická energia. Hygiena domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že najlepší záujem dieťaťa bude dosiahnutý tým, že nad maloletý bude nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti rodiny DRaK Prešov, ktorá doposiaľ v plnej miere plní svoj účel a postupne dochádza k pozitívnej zmene v správaní maloletého. Súd má za to, že za daných okolností by návrat maloletého do jeho prirodzeného prostredia, mohol vážne ohroziť jeho priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin. Keďže matka maloletého je dlhodobo nezamestnaná, súd ju zaviazal k povinnosti platiť výživné v minimálnej výške tak, ako to ustanovuje zákon. Matka je povinná uhrádzať výživné na účet Centra pre deti a rodiny DRaK Prešov.

19. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.